

УДК 657.44:336.71

JEL Classification: M41, G21, M40

DOI: 10.31713/ve2202621

Павелко О. В.¹

доктор економічних наук, професор

ORCID ID: 0000-0002-2483-2245

E-mail: o.v.pavelko@nuwm.edu.ua

Миронець М. А.²

PhD

ORCID ID: 0000-0003-1905-3877

E-mail: m.a.myronets@gmail.com

Машлай С. В.¹

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня

ORCID ID: 0009-0001-2571-6377

E-mail: mashlai_em25@nuwm.edu.ua

¹Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне,
Україна

²Надслучанський інститут Національного університету водного господарства та
природокористування, м. Березне, Рівненська обл., Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ДОХОДІВ НА ПРИКЛАДІ БАНКІВ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

У статті досліджено теоретико-прикладні аспекти організації бухгалтерського обліку доходів банків в умовах цифровізації на прикладі АТ «Універсал Банк» (Monobank). Розглянуто особливості класифікації доходів, організації електронного документообігу, застосування робочого плану рахунків, автоматизованих інформаційних систем та облікової політики. Проведено аналіз динаміки чистого операційного доходу банку за 2019–2024 рр. Виокремлено складові облікової політики банку в частині операцій, пов'язаних із отриманням доходів. Ідентифіковано основні елементи організації бухгалтерського обліку доходів банків. Обґрунтовано, що ефективна організація обліку доходів сприяє підвищенню достовірності фінансової звітності, посиленню внутрішнього контролю та інформаційному забезпеченню управлінських рішень.

Ключові слова: банк; організація бухгалтерського обліку; доходи; цифровий банкінг; документообіг; облікова політика; фінансова звітність.

Актуальність теми. В умовах розвитку цифрової економіки, стрімкого поширення цифрового банкінгу та впровадження сучасних інформаційних технологій особливої ваги набуває питання ефективної організації бухгалтерського обліку в банках. Банки щоденно здійснюють значний обсяг фінансових операцій, що зумовлює необхідність своєчасного, повного та достовірного відображення доходів у системі бухгалтерського обліку. Для установ, які функціонують у цифровому форматі, значення належної організації облікового процесу ще більше посилюється, оскільки електронний документообіг, автоматизовані інформаційні системи та висока швидкість обробки даних безпосередньо впливають на якість фінансової звітності та обґрунтованість управлінських рішень. Крім того, зростання обсягів безготівкових операцій та посилення вимог до прозорості фінансової інформації актуалізують необхідність удосконалення організації обліку доходів у банках. У зв'язку з цим дослідження теоретико-прикладних аспектів організації бухгалтерського обліку доходів на прикладі сучасного цифрового банку є актуальним і має важливе наукове та практичне значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика організації бухгалтерського обліку, формування облікової політики, документообігу та інформаційного забезпечення широко розглядається у працях вітчизняних науковців. Теоретичні й методичні основи організації бухгалтерського обліку висвітлено у працях Л. П. Сук і П. Л. Сук [1], О. Є. Кононової [2], О. П. Жунграс-Белінської, О. В. Москаленко та О. М. Сулими [3]. Окремі аспекти організації облікового процесу, застосування робочого плану рахунків, документування та автоматизації обліку відображено в праці: [4]. Водночас питання організації обліку доходів саме у цифрових банківських установах потребує додаткового висвітлення, зважаючи на високий рівень інтеграції бухгалтерських і операційних систем. Отже, актуальність окресленої проблематики є беззаперечною.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних засад і практичних аспектів організації бухгалтерського обліку доходів у банках на прикладі АТ «Універсал Банк» (Monobank), визначення особливостей організації облікового процесу в умовах цифрового банкінгу та оцінювання динаміки доходів банку для обґрунтування напрямів удосконалення організації їх обліку.

Викладення основного матеріалу. Організація обліку доходів у банках охоплює сукупність елементів, що забезпечують повне, своєчасне та достовірне відображення операцій, пов'язаних із формуванням процентних, комісійних та інших операційних доходів. У банку облік доходів здійснюється відповідно до принципу нарахування, що дає змогу правильно визначати фінансові результати звітного періоду та забезпечує порівнюваність даних фінансової звітності [5].

Особливістю організації обліку доходів банку є дотримання встановлених критеріїв їх визнання. Доходи визнаються у тому звітному періоді, у якому вони виникли, незалежно від фактичного надходження коштів. Це забезпечує достовірне визначення фінансового результату та підвищує якість фінансової звітності.

В АТ «Універсал Банк», який працює під брендом «Монобанк», облікова номенклатура доходів формується з урахуванням характеру банківських операцій та цифрового формату обслуговування клієнтів. До основних груп доходів належать процентні доходи, комісійні доходи, інші операційні доходи та інші супутні доходи. Їх належна класифікація має важливе значення для побудови аналітичного обліку, формування робочого плану рахунків та складання фінансової звітності [1, с. 112–120].

Доходи банку виникають у процесі ведення ним операційної, інвестиційної та фінансової діяльності (табл. 1).

Таблиця 1

Доходи банків у розрізі видів діяльності

№ з/п	Вид діяльності	Види доходів
1.	Операційна діяльність	1) Процентні доходи (доходи за операціями з коштами, розміщеними в інших банках; доходи за депозитами); 2) комісійні доходи (комісії, що отримані банком за зобов'язання з кредитування (резервування кредитної лінії) під час ініціювання або придбання кредиту; комісії за розрахунково-касове обслуговування клієнтів); 3) доходи у вигляді дивідендів (доходи, які виникають в результаті використання банком цінних паперів з нефіксованим прибутком);

продовження табл. 1

		4) доходи від повернення раніше списаних активів (кошти, що надійшли для погашення заборгованості, яка була визнана банком безнадійною щодо отримання); 5) інші операційні доходи (доходи від оперативного лізингу (оренди))
2.	Інвестиційна діяльність	1) Доходи за операціями зі збільшення інвестицій в асоційовані компанії; 2) доходи за операціями зі збільшення інвестицій у дочірні установи; 3) доходи від реалізації основних засобів та нематеріальних активів тощо
3.	Фінансова діяльність	1) Доходи за операціями з цінними паперами власного боргу; 2) доходи за субординованим боргом; 3) доходи, які виникають у результаті випуску інструментів власного капіталу

Джерело: узагальнено авторами на основі: [4, С. 153–154]

Особливе значення в організації обліку доходів мають носії облікової інформації. В сучасному банку первинні документи формуються переважно в електронному вигляді та зберігаються в автоматизованих системах. Первинний документ згідно з Положенням про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України від 04.07.2018 № 75 – це документ, який містить відомості про операцію. Водночас це підстава для відображення операцій за балансовими та/або позабалансовими рахунками [6]. Відповідно до зазначеного документа первинні документи банку (паперові та електронні) залежно від виду операції та типу контрагентів класифікують за такими ознаками:

1) за місцем складання: зовнішні (одержані від клієнтів, державних виконавців та інших банків); внутрішні (оформлені безпосередньо в банку);

2) за змістом: касові (формуються в касі банку) та меморіальні (використовуються для здійснення безготівкових розрахунків із банками, клієнтами, списання коштів з рахунків та відображення внутрішньобанківських операцій) [6].

Касові документи, що супроводжують виникнення операцій у касі банку, оформляються відповідно до вимог, визначених НБУ щодо організації касової роботи в банках України, зокрема: [6] та ін. Меморіальні документи застосовуються банком для відображення в обліку операцій банку і його клієнтів за безготівковими розрахунками. Внутрішньобанківські операції знаходять своє відображення в меморіальних ордерах та інших документах, які складаються банком відповідно до вимог НБУ і внутрішніх процедур банку. Операції, що відображаються за позабалансовими рахунками, також оформляються меморіальними ордерами [4].

Інформація, що міститься в прийнятих для обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом подвійного їх запису на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку.

Регістри синтетичного та аналітичного обліку ведуться на паперових носіях або в електронній формі. Запис у регістрах аналітичного обліку здійснюється лише на підставі відповідного санкціонованого первинного документа (паперового або електронного). Банк самостійно розробляє форми регістрів синтетичного та аналітичного обліку, які повинні містити назву, період реєстрації операції, прізвища і підписи або інші дані, що дають змогу ідентифікувати осіб, які брали участь у їх складанні.

Відповідно до п. 59 Положення № 75 банк обов'язково має складати на паперових та/або електронних носіях такі регістри: клієнтські рахунки та виписки з них, аналітичні рахунки з обліку внутрішньобанківських операцій, книги реєстрації відкритих рахунків, оборотно-сальдовий баланс [6].

Завершальним етапом облікового процесу є формування фінансової звітності. Інформація про доходи і фінансові результати діяльності банку розкривається у звіті про фінансовий стан, звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, звіті про зміни у власному капіталі, звіті про рух грошових коштів, примітках до фінансової звітності: «Принципи облікової політики»; «Процентні доходи та витрати»; «Комісійні доходи та витрати»; «Інші операційні доходи»; «Результат від операцій з фінансовими активами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток», «Результат від операцій з фінансовими зобов'язаннями, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток» [4].

Для оцінки тенденцій розвитку досліджуваного банку доцільним є аналіз динаміки чистого операційного доходу, що дозволяє визначити інтенсивність приросту та оцінити результативність діяльності (табл. 2) [7].

Таблиця 2

**Динаміка чистого операційного доходу
АТ «Універсал Банк» у 2019–2024 рр.**

Роки	Чистий операційний дохід, млн грн	Абсолютне відхилення щодо попереднього року, млн грн	Абсолютне відхилення щодо 2019 р., млн грн	Темп росту щодо попереднього року, %	Темп росту щодо 2019 р., %	Частка у сукупному доході, %
2019	1700,0	-	-	-	100,0	10,0
2020	2200,0	500,0	500,0	129,4	129,4	13,0
2021	2800,0	600,0	1100,0	127,3	164,7	16,5
2022	3150,0	350,0	1450,0	112,5	185,3	18,6
2023	3400,0	250,0	1700,0	107,9	200,0	20,0
2024	3720,6	320,6	2020,6	109,4	218,9	21,9

Джерело: сформовано на основі [7]

Як видно з табл. 2, упродовж 2019–2024 рр. спостерігається стійка тенденція до зростання чистого операційного доходу АТ «Універсал Банк». У 2020 р. дохід зріс на 500,0 млн грн порівняно з 2019 р., а темп росту становив 129,4 %. У 2021 р. приріст прискорився і склав 600,0 млн грн, що свідчить про активізацію кредитних та комісійних операцій банку. У 2022 р., попри складні економічні умови, банк зберіг позитивну динаміку, а в 2023–2024 рр. зростання доходів продовжилося, хоча темпи приросту були більш стриманими. Це вказує на стабільність бізнес-моделі банку та ефективність цифрового формату обслуговування.

Для більш глибокого аналізу важливо не лише зафіксувати абсолютні значення доходу, а й визначити інтенсивність його зміни. Саме тому доцільно розрахувати ланцюгові та базисні показники динаміки, які дають можливість оцінити, як змінювалася швидкість

зростання доходу в різні роки та на скільки звітні показники відхилялися від значення за базовий 2019 р. (табл. 3).

Таблиця 3

Розрахунок базисних аналітичних показників чистого операційного доходу АТ «Універсал Банк» відносно 2019 р.

Роки	Чистий операційний дохід за базовий період, млн грн	Чистий операційний дохід за звітний період, млн грн	Абсолютне відхилення щодо 2019 р., млн грн	Базисний коефіцієнт зростання	Базисний коефіцієнт приросту	Темп росту щодо 2019 р., %	Базисний темп приросту, %
2019	1700,0	1700,0	-	1,000	0,000	100,0	0,0
2020	1700,0	2200,0	500,0	1,294	0,294	129,4	29,4
2021	1700,0	2800,0	1100,0	1,647	0,647	164,7	64,7
2022	1700,0	3150,0	1450,0	1,853	0,853	185,3	85,3
2023	1700,0	3400,0	1700,0	2,000	1,000	200,0	100,0
2024	1700,0	3720,6	2020,6	2,189	1,189	218,9	118,9

Джерело: розраховано на основі даних табл. 2

Результати табл. 3 свідчать, що у 2024 р. чистий операційний дохід банку перевищив базове значення 2019 р. на 2020,6 млн грн. Базисний коефіцієнт зростання за цей період становив 2,189, а базисний темп зростання – 218,9 %. Це означає, що дохід банку у 2024 р. був більше, ніж у 2,18 рази вищим за показник 2019 р. Особливо показовими є 2023 та 2024 рр., коли базисний темп приросту перевищив 100 %, що свідчить про фактичне подвоєння доходу порівняно з базовим роком.

Такі розрахунки важливі не лише для економічного аналізу, а й для організації обліку, оскільки зростання доходів призводить до збільшення обсягу інформації, яку потрібно опрацювати, систематизувати та належним чином відобразити у звітності.

Важливою складовою організації обліку доходів є документообіг. У цифровому банку він побудований переважно в електронній формі, що забезпечує швидкість проходження інформації від первинного документа до реєстрів бухгалтерського обліку та

фінансової звітності. Такий підхід мінімізує ризик помилок, сприяє посиленню внутрішнього контролю та забезпечує належний рівень захисту облікової інформації [3, С. 198–200; 14]. Чим більшим стає обсяг доходів і пов'язаних із ними операцій, тим більшого значення набуває чітка маршрутизація електронних документів, автоматизовані правила перевірки та своєчасне перенесення даних до реєстрів.

Організація роботи бухгалтерської служби банку охоплює регламентування її діяльності, побудову організаційної структури та розподіл функціональних обов'язків між працівниками. У банківській установі бухгалтерська служба взаємодіє з фінансовими, операційними та ІТ-підрозділами, що особливо важливо в умовах цифровізації. Чіткий розподіл обов'язків, належне матеріальне, інформаційне і технічне забезпечення облікових працівників, а також постійне підвищення їх кваліфікації створюють необхідні умови для якісного ведення обліку доходів [1, С. 245–289]. З урахуванням виявленої позитивної динаміки доходу можна зробити висновок, що зростання банківських операцій супроводжується підвищенням вимог до професійної підготовки працівників бухгалтерії та якості внутрішніх процедур контролю.

Досить важливою є облікова політика банку в частині доходів. Облікова політика в цілому – сукупність принципів, методів і процедур, що використовується банком для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності. Облікова політика банку має передбачити постійне (із року в рік) застосування прийнятої облікової політики. Банк самостійно визначає свою облікову політику, розробляє систему і форми управлінського обліку, внутрішньої звітності і контролю за операціями, права працівників на підписування документів, затверджує правила документообороту і технологію оброблення облікової інформації, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку. Цим документом устанавлюється порядок ведення бухгалтерського обліку операцій, які здійснює банк згідно із законодавством України. У ньому мають відображатися особливості організації та ведення бухгалтерського обліку банку.

Облікова політика може змінюватися, якщо зміна вимагається нормативно-правовими актами Національного банку України та міжнародними стандартами фінансової звітності або призводить до того, що фінансова звітність надає достовірну та доречнішу

інформацію про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, результати діяльності банку або грошові потоки банку. Вона визначає підходи до визнання і класифікації доходів, застосування робочого плану рахунків, побудови аналітичного обліку та використання програмного забезпечення. Банк не повинен здійснювати взаємозалік активів та зобов'язань або доходів і витрат (крім випадків, передбачених міжнародними стандартами фінансової звітності та законодавством України) [4; 6].

Обов'язково у банку мають розроблятися та затверджуватися такі складові облікової політики щодо доходів (рис. 1).

Отже, облікова політика банку є комплексною системою взаємопов'язаних елементів, що визначають організаційні, методичні та контрольні засади ведення бухгалтерського обліку.

Рис. 1. Складові облікової політики АТ «Універсал Банк» у частині операцій, пов'язаних із отриманням доходів

Джерело: [4; 6]

Ефективне формування облікової політики забезпечує достовірність фінансової інформації та підвищує якість управлінських рішень.

Серед наведених складових облікової політики особливу роль у процесі обліку доходів відіграє робочий план рахунків та інформаційне забезпечення бухгалтерського обліку. Від правильності їх формування залежить повнота відображення господарських операцій і можливість оперативного отримання необхідної інформації для управління. Робочий план рахунків забезпечує систематизацію доходів за їх економічним змістом, а автоматизовані інформаційні системи дають змогу формувати регістри, звіти та аналітичні показники в режимі реального часу [1, с. 180–203]. У разі зростання доходів роль правильно налаштованого програмного забезпечення лише посилюється, адже воно дає змогу без затримок групувати операції, відстежувати помилки та формувати управлінську інформацію.

Важливою складовою організації обліку доходів є побудова аналітичного обліку, який забезпечує деталізацію інформації за видами доходів, банківськими продуктами, клієнтськими сегментами, валютами, структурними підрозділами та іншими аналітичними ознаками. Такий підхід дає можливість здійснювати оперативний контроль за формуванням доходів та формувати інформаційну базу для управлінських рішень [8].

Окремі аспекти організації обліку доходів відображено в табл. 4.

Таблиця 4

**Основні елементи організації бухгалтерського обліку доходів
АТ «Універсал Банк»**

№ з/п	Елементи організації бухгалтерського обліку	Характеристика
1.	Первинні документи	Забезпечують документальне підтвердження операцій із формування доходів банку та є підставою для їх відображення в бухгалтерському обліку. Це електронні документи, в т.ч. платіжна інструкція на переказ готівки, прибутково-видатковий касовий ордер, прибутковий касовий ордер, квитанція про прийняття на інкасо банкнот іноземних держав, меморіальний ордер банку тощо

продовження табл. 4

2.	Робочий план рахунків	Формується на основі регламентованого з урахуванням особливостей діяльності банку. Забезпечує систематизацію доходів за їх видами, правильне відображення господарських операцій та формування синтетичного й аналітичного обліку
3.	Аналітичний облік	Забезпечує деталізацію інформації про доходи за їх видами, банківськими продуктами, клієнтами та іншими аналітичними ознаками
4.	Регістри	Забезпечують накопичення, групування та узагальнення інформації про доходи для складання фінансової й управлінської звітності. До них належать: клієнтські рахунки та виписки з них; аналітичні рахунки з обліку внутрішньобанківських операцій; книги реєстрації відкритих рахунків; оборотно-сальдовий баланс
5.	Автоматизація	Забезпечує автоматизовану обробку операцій із доходами, формування регістрів, фінансової та управлінської звітності в режимі реального часу.
6.	Інформаційне забезпечення	Забезпечує інтеграцію бухгалтерських, операційних та управлінських інформаційних систем для своєчасного формування інформації про доходи
7.	Внутрішній контроль	Передбачає перевірку правильності визнання, оцінки та відображення доходів, а також дотримання вимог нормативних документів і внутрішніх процедур банку
8.	Облікова політика	Визначає принципи, методи та процедури визнання, оцінки, класифікації й відображення доходів у бухгалтерському обліку банку
9.	Фінансова звітність	Узагальнює інформацію про доходи банку та забезпечує інформаційні потреби внутрішніх і зовнішніх користувачів

Джерело: узагальнено та систематизовано авторами

Організація обліку доходів повинна супроводжуватися ефективною системою внутрішнього контролю, яка передбачає перевірку правильності визнання доходів, повноти їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку, дотримання принципу нарахування, своєчасності документального оформлення операцій та відповідності вимогам нормативних актів НБУ й МСФЗ.

Висновки. У статті узагальнено теоретико-прикладні аспекти організації бухгалтерського обліку доходів банків на прикладі АТ «Універсал Банк» (Monobank). Встановлено, що ефективна організація обліку доходів у сучасних банківських установах базується на раціональному поєднанні облікової політики, робочого плану рахунків, електронного документообігу, аналітичного обліку, автоматизованих інформаційних систем та дієвого внутрішнього контролю. Сукупність цих елементів забезпечує повне, своєчасне й достовірне відображення операцій з формування доходів і створює належне інформаційне підґрунтя для складання фінансової звітності.

За результатами проведеного аналізу встановлено стійку позитивну динаміку чистого операційного доходу АТ «Універсал Банк» у 2019–2024 рр., що свідчить про ефективність функціонування цифрової бізнес-моделі банку та зростання значущості сучасних інформаційних технологій в організації бухгалтерського обліку. Обґрунтовано, що інформація про доходи є важливою не лише для формування фінансової звітності, а й для оцінювання прибутковості банківських продуктів, аналізу структури доходів, прогнозування фінансових результатів і прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Доведено, що вдосконалення організації бухгалтерського обліку доходів має здійснюватися шляхом розвитку цифрових технологій, посилення автоматизації облікових процесів, удосконалення процедур внутрішнього контролю та забезпечення надійного захисту облікової інформації. Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язати з оцінюванням ефективності цифрових інструментів бухгалтерського обліку та їх впливу на якість інформаційного забезпечення управління банківськими установами.

1. Сук Л. П., Сук П. Л. Організація бухгалтерського обліку. К.: Каравела, 2018. 624 с.
2. Кононова О. Є. Організація бухгалтерського обліку. Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2018. 102 с.
3. Жунграс-Белінська О. П., Москаленко О. В., Сулима О. М. Організація бухгалтерського обліку. К.: УБС НБУ, 2015. 335 с.
4. Павелко О. В. Облік і звітність у банках : навч. посіб. [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2022. 336 с. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/24616/>
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
6. Положення про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України: постанова правління НБУ від 04.07.2018 № 75. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0075500-18#Text>
7. Фінансова звітність АТ «Універсал Банк». URL: <https://www.universalbank.com.ua/financial-reports>

8. Павелко О. В., Федас Ю. В., Терещук, О. А. Сучасний стан організації звітності підприємств. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Сер. Економічні науки.* 2022. Вип.1(97). С. 32–52. <https://doi.org/10.31713/ve120224>.

REFERENCES:

1. Suk L. P., Suk P. L. Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku. K.: Karavela, 2018. 624 s.
2. Kononova O. Ye. Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku. Dnipro: DVNZ PDABA, 2018. 102 s.
3. Zhunhras-Bielinska O. P., Moskalenko O. V., Sulyma O. M. Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku. K.: UBS NBU, 2015. 335 s.
4. Pavelko O. V. Oblik i zvitnist u bankakh : navch. posib. Rivne : NUVHP, 2022. 336 s. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/24616/>
5. Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 16 lypnia 1999 roku № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
6. Polozhennia pro orhanizatsiiu bukhhalterskoho obliku, bukhhalterskoho kontroliu pid chas zdiisnennia operatsiinoi diialnosti v bankakh Ukrainy: postanova pravlinnia NBU vid 04.07.2018 № 75. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0075500-18#Text>
7. Finansova zvitnist AT «Universal Bank». URL: <https://www.universalbank.com.ua/financial-reports>.
8. Pavelko O. V., Fedas Yu. V., Tereshchuk, O. A. Suchasnyi stan orhanizatsii zvitnosti pidpriemstv. *Visnyk Natsionalnoho universytetu vodnoho hospodarstva ta pryrodokorystuvannia. Ser. Ekonomichni nauky.* 2022. Vyp.1(97). S. 32–52. <https://doi.org/10.31713/ve120224>.

Pavelko O. V.¹

Doctor of Economics, Professor

ORCID ID: 0000-0002-2483-2245

E-mail: o.v.pavelko@nuwm.edu.ua

Myronets M. A.²

PhD

ORCID ID: 0000-0003-1905-3877

E-mail: m.a.myronets@gmail.com

Mashlai S. V.¹

Master's

ORCID ID: 0009-0001-2571-6377

E-mail: mashlai_em25@nuwm.edu.ua

¹National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine

²Nadsluchansky Institute of the National University of Water and Environmental Engineering, Berezne, Rivne region, Ukraine

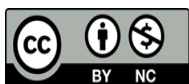
ORGANIZATION OF INCOME ACCOUNTING IN BANKS: THEORETICAL AND APPLIED ASPECTS

The article examines the theoretical and applied aspects of organizing income accounting in banks using JSC Universal Bank (Monobank) as a case study. The relevance of the research is determined by the rapid digitalization of the banking sector, the expansion of electronic document management, and the increasing role of automated accounting information systems in ensuring the accuracy and timeliness of financial information. The purpose of the study is to generalize the theoretical foundations and substantiate the practical principles of organizing bank income accounting under digital banking conditions. The study applies general scientific methods of analysis, synthesis, comparison, systematization, and generalization, as well as methods of dynamic analysis to evaluate changes in the bank's net operating income during 2019–2024. Particular attention is paid to the classification of bank income, the organization of document flow, the use of the working chart of accounts, accounting registers, accounting policy, and software support for accounting processes. The research demonstrates that effective income accounting in modern banks is based on a clear classification of income, electronic primary documentation, automated processing of accounting information, and a properly designed accounting policy. The dynamics of JSC Universal Bank's net operating income indicate stable growth throughout the study period, confirming the effectiveness of its digital business model and the increasing requirements for accounting organization and internal control. The findings also emphasize the importance of automated information systems for real-time processing, grouping, and monitoring of accounting data, particularly as transaction volumes continue to increase. The practical significance of the study lies in the possibility of applying the proposed approaches to improve the organization of income accounting, strengthen internal control, enhance the reliability of financial reporting, and support managerial decision-making in banking institutions operating in a digital environment. The obtained results may also serve as a methodological basis for further research on the digital transformation of accounting systems in the banking sector.

Keywords: bank; organization of accounting; income; digital banking; document flow; accounting policy; financial reporting.

Отримано/Received: 25.04.2026
Прийнято до друку/Accepted: 04.06.2026
Опубліковано/Published: 29.06.2026

This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 License (<http://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits use and distribution in any medium, provided the original work is properly cited and the use is non-commercial.